

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H.C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. R. Kok, Soest, Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Slidrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Een bijzondere erfenis

Tot een onverderfelijke, en onbevlekelijke, en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is.

1 Petrus 1 : 4a.

De apostel Petrus schreef aan de vreemdelingen in de verstrooiing over het heil dat de Heere weggelegd heeft voor degenen die Hem vrezen. Dat heil noemt hij een erfenis. Mogelijk heeft de apostel hierbij gedacht aan het land van Kanaän als uitbeelding van die erfenis. Dat land wordt in de Schrift immers meermalen een erfenis genoemd. De Heere had aan de patriarchen beloofd dat het land waar zij als gasten en vreemdelingen verkeerden aan hun nageslacht in blijvend bezit gegeven zou worden. Dat land werd als een erfenis voor dat nageslacht bewaard. En op de langdurige afmattende woestijnreis mocht die belofte hen kracht geven tot volharding dat de Heere hun Kanaän, het eindpunt van de reis, het land van de rust als blijvend bezit als erfenis had toegezegd. Dat aardse Kanaän als erfenis van Israël, is uitbeelding van het grote heil, van het hemels Kanaän, van het vaderland dat boven is. Die erfenis is naar Gods vrijmachtige beschikking toegezegd aan die de Heere vrezen. Die erfenis gaat het aardse Kanaän oneindig ver te boven. Die erfenis is zó bijzonder dat in de Schrift eigenlijk alleen maar gezegd wordt wat het niet is, omdat de volle werkelijkheid ervan niet in onze woorden kan worden weergegeven. David kon er alleen maar van zeggen: O, hoe groot is het -goed dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen. En Paulus zegt in de brief aan de Corinthiërs dat het een mens niet geoorloofd is, d.w.z. het is hem niet gegeven, het is hem niet mogelijk om uit te spreken wat God bereid heeft, degenen die Hem liefhebben. Ook Petrus worstelt met de taal om die erfenis te omschrijven. Wij lezen in de tekst die hierboven is afgeschreven: Het is een onverderfelijke, een onbevlekelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen wordt bewaard.

Die erfenis is dus onverderfelijk, is niet aan bederf onderworpen, is niet vergankelijk. Dat kon van Kanaän de erfenis van Israël niet gezegd worden. Toen Israël van de wegen des Heeren afweek heeft de Heere herhaaldelijk toegelaten dat vijandelijke benden kwamen om het land te verderven, om te plunderen en het land van zijn schatten te beroven. Die erfenis was wel verderfelijk. Wat is op aarde eigenlijk niet aan bederf onderworpen? Wat kan niet worden verstoord? Welke schatten kunnen niet worden geroofd? Niets is hier blijvend, alles, hoe schoon ook zal eenmaal vergaan. Onverderfelijk, ach nee, het kan van geen enkele erfenis worden gezegd. Maar de erfenis waarover Paulus schreef is dat wel. Die erfenis kan niet door mot of roest worden verteerd en dieven kunnen haar niet roven. De Heere doet Zijn liefhebbers beërven wat bestendig, wat onverderfelijk is. Want waarin bestaat die erfenis? Het kan in het kort zó worden samengevat: Het is deel hebben aan God Zelf door de Heere Jezus Christus en aan alle heilsweldaden door Christus verworven. Van die erfenis heeft David gezegd in Psalm 16: „De Heere is het deel mijner erve. De snoeren zijn mij in

liefelijke plaatsen gevallen, een schone erfenis is mij geworden.

Die erfenis is vervolgens ook onbevlekelijk. Die erfenis kan niet worden verontreinigd en van haar waarde en schoonheid worden beroofd. Ook dat kon van Kanaän niet worden gezegd. Dat lag niet aan dat land op zichzelf. Dat land was schoon en was goed, maar werd bevlekt, verontreinigd door de mensen aan wie dat land was gegeven. Ja, wat is op aarde eigenlijk niet bevlekt? Aan hoeveel erfenissen kleeft onrecht om de manier waarop het goed werd bijeengebracht, en hoeveel erfenissen worden verkeerd besteed?

Maar de hemelse erfenis is onbevlekt, rein en zuiver. Dat heil werd verkregen in een weg van heilig recht. En die erfenis zal ook nooit verontreinigd kunnen worden door degenen die erin delen, omdat die erfenis in de hemel bewaard wordt. Ware dat niet zo dan zouden de erfgenamen het nog kunnen verontreinigen en verzondigen. Maar dat zullen ze niet meer kunnen doen als ze in het volle bezit ervan gesteld zullen worden, want in de hemel zal niet komen dat verontreinigt en gruwelijkheid doet. Het fijne goud der genade wordt daar niet meer door de inklevende smet van de zonde verdonkerd. Want zij, die in het bezit van die erfenis gesteld zullen worden, hebben hun klederen wit gemaakt in het bloed van het Lam. In volmaakte heiligheid zullen zij voor de troon stralen, en daarom zal die erfenis nooit worden bevlekt. Zij is en zij blijft onbevlekelijk.

Van die erfenis wordt ten laatste gezegd dat ze ook onverwelkelijk is. Dat wil zeggen ze kan niet door innerlijke vertering en vergankelijkheid te gronde gaan. De waarde en de glans ervan blijft eeuwig behouden. Onverwelkelijk. Wij kunnen ons eigenlijk niet goed voorstellen wat dat is. Alles verwelkt als gevolg van de zonde. Het leven is als een bloem die voor een bepaalde tijd bloeit, maar dan haar frisheid verliest, verwelkt en tenslotte vergaat. En met hoeveel strijd en verdriet gaat die levensgang gepaard? Hoeveel tranen worden er weggepinkt om teleurgestelde verwachtingen, om wat ons ontglipt en om wat verdwijnt? Maar de erfenis die weggelegd is voor die de Heere vrezen verliest haar kracht en haar schoonheid niet. In het paradijs Gods zal de boom des levens zijn blad niet laten vallen, maar in altyddurende levensvolheid vruchten geven. Daar zijn geen verwelkte bloemen, geen geknakte uitgebluste levens, geen teleurstellingen, geen verdriet en rouw. Daar is eeuwige blijdschap in de Heere. En Die op de troon zit zeide: „Zie, Ik maak alle dingen nieuw. En het Lam dat in het midden van de troon is zal hen leiden tot de levende fonteinen der wateren en God zal alle tranen van de ogen afwissen.”

Naar dat grote heil hebben degenen die de Heere vrezen, de eeuwen door, uitgezien. Door wederbarende genade zijn zij wel in beginsel vernieuwd en kennen zij het beginsel van de eeuwige vreugde. Maar het blijven beginselen. Op zijn sterfbed getuigde David dat in die erfenis, in dat heil des Heeren, al zijn lust en zijn heil was, maar hij voegde eraan toe: Hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten. Wat van dat heil in deze bedeling genoten wordt is als de rente van een kapitaal. De erfenis zelf geeft de Heere hen niet in handen. Zij worden in de hemel bewaard. In de hemel is de troon van God, die

Van de administratie

In de afgelopen periode werden weer 5 nieuwe abonnees opgegeven, terwijl aan giften f 123,— werd ontvangen. De gevers hartelijk dank, alsmede hen die de nieuwe abonnees opgaven.

We zijn blij dat we deze „gewone” mededelingen toch steeds weer kunnen doen en blijven uitzien naar nieuwe opgaven.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

A.B.

Van de Redactie

1. **Betaling van het abonnementsgeld.** We hebben het oog op de abonnees in Noord-Amerika (Verenigde Staten en Canada). Mijn schoonzoon te Ancaster wil weer zorgen voor de inning van de gelden. Men kan hem een cheque sturen. Zijn naam en adres zijn: Mr. M. Sommer, R.R. 2, Ancaster, Ontario, L9G 3L1 Canada. Voor aller medewerking hartelijk dank.

2. G.d.H. te St. A., vriendelijk dank voor uw brief. Ik ga volkomen accoord met uw voorstel.

B.

naar Zijn grote barmhartigheid die erfenis aan in zichzelf zondige onwaardige mensen kinderen heeft toegedacht. In de hemel is ook de grote Hogepriester, Die door Zijn Zelf-offerende de erfenis heeft verworven. Daar wordt de erfenis bewaard, maar omdat ze daar bewaard wordt is ze ook onverliesbaar. Zoals Kanaän a.h.w. wachtte op de erfgenamen, zo wacht die onverwelkelijke erfenis alleen die de Heere vrezen die Hem liefgekegen hebben in onverderfelijke. Dat ligt vast in het verbond des Heeren dat door het bloed van Christus verzegeld is. Daarom kon Petrus degenen aan wie hij schreef verzekeren dat ze een gegronde hoop hadden op die onverderfelijke, onbevlekelijke, en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is. Maar voor wie wordt die erfenis nu bewaard? Dat schrijft hij ook heel duidelijk. En op dat gewichtige punt, wat voor ons allen van het grootste belang is, zou ik u de volgende keer willen gaan wijzen.

Wijlen ds. Sneep.

DE DORDTSE LEERREGELS Les 65

HOOFDSTUK V.
Artikel IV.

„En hoewel die macht Gods, waardoor Hij de ware gelovigen in de genade bevestigt en bewaart, meerder is dan dat zij van het vlees zou kunnen overwonnen worden, zo worden nochtans de bekeerden niet altijd alzo van God geleid en bewogen, dat zij in sommige bijzondere daden door hun eigen schuld van de leiding der genade niet zouden kunnen afwijken en van de begeerlijkheden des vleses verleid worden en die volgen.

Daarom moeten zij gestadiglijk waken en bidden, dat zij niet in verzoeking geleid worden. En zo zij dit niet doen, zo kunnen zij niet alleen door het vlees, de wereld, de satan tot zware en ook gruwelijke zonden vervoerd worden, maar worden zij ook inderdaad, door Gods rechtvaardige toelating, daartoe som-

wijlen vervoerd; gelijk het droeve vallen van David, Petrus en andere heiligen, dat ons in de Schrift beschreven is, bewijst."

Kunnen Gods kinderen nooit **afvallen** van de hun geschonken genade in de wedergeboorte, wél kunnen zij in zonden **vallen**. In dit artikel worden we gewezen op David en Petrus. Op David ten opzichte van zijn verhouding met Bathséba en zijn handelwijze met Joab. Op Petrus in zijn driefoudige verloochening van Christus tijdens de rechtszitting van Kajafas en diens uitgesproken doodvonnis over de Borg. Waaruit moeten we nu dit „vallen” in de zonde verklaren? Zie, hierover gaat het in artikel IV.

De bekering van de zondaar is inderdaad een **RADICALE** omzetting in zijn leven, tot in de diepte van zijn verdorven bestaan. Gods kind komt hier nooit boven de staat van zijn zondaar-zijn uit. Nooit komt het hier tot de staat der volmaaktheid. Het blijft hier een „strijdperk” vanwege de drie dood-vijanden, die niet ophouden om Gods kinderen aan te vechten.

Neen, die vijanden kunnen Gods kind niet uit de hemel houden, ook niet ondanks al hun afdwalingen van de Heere en de overblijfselen van de inwonende zonde. Maar wél kunnen zij „de hemel uit het hart” houden. En dat gebeurt onder „Gods rechtvaardige toelating”, zoals er in dit artikel staat. We komen hier straks nog even op terug.

Wat ons bij het lezen van artikel IV bijzonder dient op te vallen, is dat het „Gods **bevestiging** en **bewaring** in de genade” eerst als **troost** voor Gods kerk laat voorafgaan, namelijk: vóór hun strijd tegen „vlees en bloed” met al de verleidingen daartoe.

O, in die bewaring straalt Gods eeuwige trouw zo heerlijk uit. Ja, daarin ligt de Kerk des Heeren zo vast gefundeerd. Want de Heere heeft de Zijnen lief..... „tot het einde”. Getuigde Hijzelf niet: „Niemand zal ze uit Mijn hand rukken”.

De zeereis van Paulus naar Rome wijst ook duidelijk op die bevestigende en bewarende genade. Lezen we niet bij het einde van die bange reis: „En also is het geschied, dat zij allen behouden aan het land gekomen zijn.” Dat was dus door Gods bevestigende en bewarende Hand! Want ging hier niet aan vooraf wat Paulus sprak in vers 20 van Handel. 27: „En als noch zon, noch gesternten verschenen in vele dagen en geen klein onweder ons drukte, zo werd ons voorts alle hoop van behouden te worden benomen.”

O, wat is dat groot en bemoedigend, dat de Heere Zijn Kerk zo vertroost, eer dat de verdrukkingen komen.

We zien dit ook zo treffend in het boek van de „Openbaring” aan Johannes.

Vóór dat de fiolen van Gods toorn en oordelen worden uitgestort op de aarde in 't laatst der dagen, gaan 's Heeren **VERTROOSTINGEN** vooraf. Zie in hoofdstuk 4 en 5 over Gods Troon en de „opening van het Boek in Gods Hand” door het **LAM**; hoofdstuk 7, waar de „verzegeling” van de 144.000 plaats had vóór de opening van de zeven zegels als de uitgieting van de oordelen Gods!

In hoofdstuk 12, waarin aan de vervolging van de **draak** voorafgaat de bewaring en onderhouding van de Kerk in de woestijn. Voorts in de hoofdstukken 14 en 15, waarin vermeld wordt de overwinning en verheerlijking van de verlostte schare, zingende het gezang van Mozes en van het Lam en daarna weer de uitvoering van de gerichten Gods. En in hoofdstuk 19 de vermelding van het komen van de „Bruiloft des Lams” vóór de uitwerking van de laatste oordelen.

Welnu, hoe machtig en arglistig het **vlees** zich ook doet gelden in het leven van Gods volk, de macht des Heeren ter bewaring is **veel meer**, zo lezen we in 't artikel.

Nu neemt die bewaring des Heeren niet weg, dat Gods kinderen toch kunnen afwijken en verleid worden, ja, in de strikken van satan kunnen vallen.

Zij moeten immers „door de wereld”. En al zullen de gelegenheden tot verleiding niet door henzelf worden opgezocht („Want de brug is opgehaald”, zo is wel eens opgemerkt), de Heere Jezus heeft wél op de lippen van Zijn discipelen gelegd de bede: „En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze”.

Hier gaat het over de **leidingen** des Heeren

met Zijn volk. En nu kan de Heere 't zó beschikken, dat Hij het bewaart voor de verzoeken. Want de Heere is zo wijs ten opzichte van de bearbeiding Zijner kinderen. Hij houdt, met eerbied gezegd, rekening met de „kleinen” in de genade, zij, die pas op de weg des levens zijn gebracht. Hoe zwak is vaak nog de **beoefening** van hun geloof. Daarom was het zo groot, dat de Heere Jezus tot Petrus sprak, eer hij zou komen in de zeef van satan: „Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude.”

Anderzijds kan de Heere 't toch nodig achten, dat Zijn kinderen wél voor verzoeken geplaatst worden, namelijk door Zijn voorzienig bestel en onder Zijn rechtvaardige „toelating”.

En waartoe? Wel, opdat zij zich niet zouden verheffen op genade, maar **klein** gehouden worden. Denk aan Paulus, toen hij de scherpe doorn in zijn vlees wilde afbidden.

Nu spreekt artikel IV over het feit, dat het vallen in zonden de eigen schuld is van Gods volk.

't Kan helaas gebeuren, dat Gods kind al te gemakkelijk de schuld werpt op de „oude mens” of „de oude Adam”.

Nu is het wel waar, dat de „nieuwe” mens niet kan zondigen.

Dat neemt echter niet weg, dat de gelovige achter zijn „oude mens” zich niet mag wegschulen. Dan heeft men 't over „hem”, alsof het een afzonderlijk persoon is. Maar de „oude mens” en de „nieuwe mens” zijn geen twee personen, doch deze benaming bedoelt aan te geven de oude en de nieuwe **natuur** en dus in die éne natuur.

Nu lezen we bij de zonde van David over de telling van zijn volk, dat de Heere hem aanporde. Bedoelt dit nu, dat men GOD de schuld kan geven van dit kwaad? Volstrekt niet.

We hebben hier zeker te denken aan Gods **Raad**. Alles ligt opgenomen in Gods eeuwig besluit. En dat geldt ook van de zonde. Wanneer we belijden: God heeft de zonde besloten, dan hebben we dit zo verklaren, dat God de zonde heeft opgenomen in Zijn raadsbesluit. „Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend.” (Handel. 15 : 8).

We zouden in dit verband hier ook kunnen vragen: heeft God de zonde gewild? Dan zeggen we: ja! Maar dan zó bedoeld, dat God de zonde gewild heeft, echter niet tot Zijn verlustiging. Want „Verre zij de Almachtige van goddeloosheid”, (Job 34 : 10).

De schuld van het vallen in de zonde komt dus geheel voor rekening van Gods kind. Daarom moet het „gestadiglijk waken en bidden”, zo lezen we.

De Heere Jezus zei tot Zijn discipelen in de hof van Gethsemané: „Staat open bidt, opdat ge niet in verzoeking komt.” (Luk. 22 : 46). Het bidden en waken is **gedurig** noodzakelijk. De geloofs- en gebedsinzinkingen liggen vaak zo dicht achter de ogenblikken van kostelijke vertroosting. De duivel kent precies de zwakke plekken in het leven van Gods kinderen en daarop richt hij zijn vurige pijlen!

Verzuimen Gods kinderen het waken en bidden, dan is er het gevaar, dat zij in zonden vallen. Dan zijn zij dus zorgeloos of zij steunen op hun eigen kracht, terwijl toch de Heere getuigt: „Want zonder Mij kunt gij niets doen”.

O, hoe noodzakelijk blijft dus de bede, zoals we die lezen in de verklaring van de bede: „En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze” door onze Heidelberger in Zondag 52:

„Dewijl wij van onszelfen alzo zwak zijn, dat wij niet één ogenblik zouden kunnen bestaan, en daartoe onze doodvijanden: de duivel, de wereld en ons eigen vlees niet ophouden ons aan te vechten; zo wil ons toch staande houden en sterken door de kracht Uws Heiligen Geestes, opdat wij in deze geestelijke strijd niet onderliggen, maar altijd sterke wederstand doen, totdat wij eindelijk ten enenmale de overhand behouden.”

Zie, zulk een afhankelijkheidsbesef hangt niet af van het eigen believen van Gods kinderen om te volharden en daarvoor hun best te doen, zoals de Remonstranten leren. O neen! Het was de dichter van psalm 84, die zong:

„Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht,
Die kiest welgebaande wegen.”

Kent u, gel-lezer(es) die geestelijke strijd, maar ook dat „waken en bidden”?

Bezit u die „geestelijke wapenrusting” van Efeze 6?

Ja, zij het droevige vallen in de zonde van David en Petrus en van andere heiligen als een baken in zee voor allen, die de Heere vrezen en in Zijn wegen begeren te wandelen!

Dr.

v.L.

Van zoet en bitter

Het volk van God weet goed het onderscheid tussen een geopende en een toegesloten hemel, tussen licht en duisternis, tussen hebben en missen, tussen een in-gunst-toegekeerd aangezicht van God en een door-toorn-afgekeerd aangezicht van God, tussen openbaring en verborgenheid.

Wie dit zo zegt, loopt vandaag de kans dat hij de woorden „valse mystiek” naar het hoofd geslingerd krijgt.

Echter dit onderscheid wordt genoemd in onze belijdenis, en wel in de Dordtse Leerregels, hoofdstuk 5, par. 13. Daar wordt gesproken van de aanschouwing van het aanschijn voor de Godvruchtigen zoeter dan het leven, en het tweede bitterder dan de dood.

Het leven is zoet. Er is zelfs de uitdrukking „het zoete leven”. Zeker, daar zijn in het leven moeiten en zorgen, tranen en pijn. Toch is het leven zoet. De kinderjaren onbezorgd en omringd door ouderlijke liefde. De jeugdijaren, waarin de wereld open gaat en idealen gekoesterd worden. De tijd van het liefkrijgen van een ander. De huwelijksdag, een eigen huis, een baby in de wieg. Een lieve man, een lieve vrouw, lieve kinderen, en nog weer later lieve kleinkinderen. Genieten van het leven. Wat biedt het leven toch veel. Geen honger, overvloed. Prachtige verdiensten, veel inkomsten. De auto, op vakantie, de zon opzoeken. Hoe zoet is het leven. Inderdaad. Wie zal het ontkennen! We klemmen ons allemaal vast aan het leven. We verwachten er alles van. We zijn ook niet geschapen om te sterven, maar om te leven. Echter er is iets dat zoeter is dan het leven. Dat is de aanschouwing van het aangezicht van de verzoende God. Neen, hier is geen valse mystiek in de belijdenis der kerk. Dit is door en door schriftuurlijk. Het geloofshoofdstuk van de brief aan de Hebreëen begint daarmee: door het geloof ziende de Onzienlijke. Niet onmiddellijk, dat is straks. Van aangezicht tot aangezicht. Nu middellijk: door het geloof. Het ware geloof geeft die ervaring, die beleving, als geloofswerkelijkheid: ziende de Onzienlijke. Wie durft te spreken van valse mystiek schrapte hele stukken uit de Bijbel. Ik denk aan Jakob na de Pniëlsnacht; zingend gaat hij Kanaän binnen: „ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered”. Ik denk aan David. Hoe heeft hij 't uitgezongen toen Gods aangezicht in gunst tot hem gekeerd was. U kunt aan meerder psalmen denken waarin het uitgezegd wordt wat dit is. Ik denk alleen nog aan Simeon in de tempel met het Kind Jezus in de armen. Hij ziet Gods vriendelijk aangezicht, liefde-ogen, Vaderlijke ogen, en dan begint Simeon als vanzelf te zingen. Zie, dit is nu de geloofsbeleving van de Godvruchtigen.

Let er wel op dat niet zij centraal staan. Christus alleen staat hier centraal. De Heilige Geest is gekomen niet om zichzelf te verheerlijken, maar Christus. Hij maakt plaats voor Christus. Hij leert verstaan dat ik alleen verzoend kan worden met een heilig en rechtvaardig God door de voldoening van Christus. Hij leidt naar Golgotha waar vanaf het kruis heeft geklonken: „Het is volbracht”. Ook Christus staat niet in eigen dienst. Hij is gekomen om de Vader te verheerlijken. Hij leidt in het binnenste heiligdom. Slechts leunend en steunend op deze Christus..... Gods aangezicht in gunst tot mij gewend; milde handen, vriendelijke ogen. Zo algevoelzaam, zo volkomen is Christus'werk. Vader - kind; kind - Vader.

Christus is de deur, de poort, daardoor het paradijs in. De hemel op aarde. „Gij hebt mij meer vreugd in het hart gegeven dan anderen smaken in een tijd”. „Wat blijdschap smaakt mijn ziel”. De verwondering en de aanbidding!

Zie, dit is nu zoeter dan het leven. Beter dan dit tijdelijk leven is die goedertierenheid. Willen we weten of iets zoeter is, wel dan

moeten we eerst proeven. Wie het geproefd, gesmaakt heeft, die zegt: zoeter dan het leven!

De dood is bitter. Daar hoeven we niet lang over te praten; dat is duidelijk. Want de dood ontnemt alles wat we hebben. Niets kunnen we meenemen; alles moeten we achterlaten. We hebben gezwoegd en geslaafd om zoveel mogelijk te verkrijgen. We hebben vandaag ook zo heel veel. Maar op één moment, alles ontvalt ons. Inderdaad, de bittere dood! Iemand kan zeggen: het leven is voor mij al zo bitter. Ik heb al zo heel veel hete tranen geschreid. Mijn kind weg, mijn vrouw weg, mijn gezondheid weg. Evenwel de dood ontnemt ons wat we nog hebben. Daarom blijft het: de bittere dood! Dan niets meer. Echter voor de Godvruchtigen is er iets dat bitterder is dan de dood. Dat is de verberging van Gods aangezicht. Wederom, hier is geen valse mystiek in de belijdenis der kerk. Dit is door en door Schriftuurlijk. Denkt u eens aan de profeet Jesaja. Hoe heeft hij gekermd onder die verberging: „Zie van de hemel af, en aanschouw van Uw heilige en Uw heerlijke woning. Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt”. Moet ik u herinneren aan de klaagliederen van Jeremia? Zal ik Job noemen, of Asaf van psalm 77, of de dichter van psalm 42? Ik denk aan David. Hij moest missen het lieflijk licht van Gods vertroostend aangezicht, omdat hij misbruik had gemaakt van de Vaderlijke goedertierenheid. In hem brulde het; zijn beenderen werden verouderd; zijn sap werd veranderd in zomerdroogten. Inderdaad, de verberging van Gods aangezicht bitterder dan de dood. Ik denk aan de Heere Jezus toen Hij de hof van Gethsemané inging. U leest dan de woorden: „Hij begon beangst en zeer bedroefd te worden.” De verlaten bitterder dan de dood!

Kennen wij het onderscheid? Weten we af van die twee? Zeggen wij het na: bitterder dan de dood, en zoeter dan het leven? Kijk, we zouden ons kunnen afzetten tegen veel in de kerken. Maar als daar de beleving is van die twee zaken, gewis, we zouden een Gideonsbende vormen..... De Schrift leert ons nergens dat de overwinning zit in de meerderheid, in de aantallen.

Zeg het eens: is de verberging voor u bitterder dan de dood? Neen, ik ga aan de doop niet voorbij. Echter daar zijn onze zonden, elke dag weer. Kleine zonden en grote zonden. Doch elke zonde maakt scheiding. God is de Heilige en de Rechtvaardige. Kijk naar Israël. Al bijna 2000 jaar voor dat volk een afgekeerd Aangezicht. Och we hebben van God gemaakt een toegeeflijk God. Hij weet het wel dat we zondaars zijn. Maar dat is niet de God van de Bijbel.

Leert u het te beleiden: Heere, als de verberging eeuwige verberging wordt..... Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Daar is dat voorbeeld van het kleine kind in de grote stad. Moeder kwijt geraakt temidden van de winkelende mensenmassa. Het schreeuwt huizenhoog om moeder. Schreeuwt ge zo om God tot God? Voor het eerst of opnieuw?

Er zijn er die je met een olijk gezicht aankijken als ze zeggen: ik ben een missend mens. Of: 't Kan niet altijd licht zijn; dat is nu eenmaal de praktijk. Evenwel, hoe zit het dan met bitterder dan de dood?

Bitterder dan de dood, dat gaan allen belijden in wie Gods Geest werkt.

Ik mag u het Evangelie verkondigen. De verberging kan openbaring worden. Een toegesloten hemel een geopende hemel. Een toornend Aangezicht een vriendelijk Aangezicht. Een strenge Rechter een milde Vader. Omdat Jezus Christus gekomen is. Hij verlaten; al Gods golven en baren over Hem heen; Hij ten ondergegaan. Een gesloten hemel; nedergedaald ter helle. Door Hem, in Hem een geopende toegang. Hij wordt u gepredikt, Hij wordt u aangeboden. Hij staat aan de deur, de kloppende Christus. In liefde, in bewogenheid dringt Hij aan.....

Zoeter dan het leven is het aanschouwen van het aangezicht van de verzoende God. Dan staat het hart in vuur en vlam; en waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over. Hoeveel koudheid en kilheid is er vandaag niet in de kerken. Intellectueel geloof, beredeneerd geloof, verondersteld geloof, historisch geloof is een geloof dat een voet te hoog zit. Het ware geloof is een zaak van hoofd en hart. Zoeter dan het leven. Ik zoek

naar woorden om het aan te geven wat het is het aanschouwen van het aangezicht van de verzoende God. Dan ga ik stamelen: waarom was het op mij gemunt daar zovelen gaan verloren? Het enige antwoord daarop is: eeuwige, verkiezende liefde, het welbehagen Gods! dan is er slechts verwondering en aanbidding.

Hier de stameling, hier het afgebroken lied. Hier vaak weer de bede: och, wierd ik derwaarts weergeleid.

Dit is de troost: straks de taal, straks het onafgebroken lied. Daarnaar het heimwee, het verlangen, al meer. „Hun blijdschap zal dan onbepaald, door 't licht dat van Zijn aanschijn straalt, ten hoogste toppunt stijgen!

P. van Zonneveld.

Samenvatting van de toespraak gehouden in Kampen.

Een nieuw belijdenis-geschenk

Er wordt hard gewerkt aan een boekje, dat bedoeld is voor jonge, eventueel ook oudere, mensen, die belijdenis des geloofs afleggen. Het boekje **Jeugdleven in bijbels licht** is al enkele jaren uitverkocht. Het is mogelijk, dat sommige kerkeraden er nog enkele exemplaren van in voorraad hebben, maar dat is slechts in beperkte mate het geval. Er is behoefte aan een nieuw boekje, dat vooral jonge mensen aanspreekt, zowel wat het onderwerp betreft als de wijze waarop dit wordt behandeld. We kunnen onze lezers de verzekering geven, dat de medewerkers aan de uitgave van dit boekje zich met ernst kwijten van hun taak om een bijdrage voor dit werkje te leveren. Verschillende bijdragen kwamen reeds binnen. We vermelden nu alleen, dat het boek tot titel krijgt **DE KERK EEN WONDER**. Er werken tien predikanten aan mee, die elk een afzonderlijk facet van de kerk belichten. In een volgend nummer van ons blad hopen we een inhoudsopgave en de schrijvers te vermelden.

Dit bericht is alleen bedoeld om in dit voorbereidende stadium al aandacht voor dit boek te vragen. We kunnen nog geen prijs noemen, maar wel mededelen, dat het de bedoeling is, dat het boek D.V. in het begin van volgend jaar verkrijgbaar is.

B.

Ecclesiastical Fellowship (2)

In mijn vorig artikel heb ik geschreven over bovengenoemd onderwerp. Het lijkt mij, voor ik verder ga met meer naar voren te brengen, goed eerst even door te geven wat die fellowship eigenlijk zal gaan inhouden. Er was reeds een soort contact met de C.R.C. Dat hield in, althans hoofdzakelijk: het zenden van afgevaardigden naar elkaars Synoden; het aan elkaar toezenden van de Acta der Synoden; het elkaar, indien nodig met raad en daad bijstaan en dus van adviezen te dienen. Nu is daaraan toegevoegd, dat predikanten van de C.R.C., op verzoek van kerkeraden mogen voorgaan in de dienst des Woords in de C.G.K. Wel is daarbij een stipulatie gemaakt en wel deze: de kansels staan open voor bezoekende predikanten der C.G.K., maar dan mogen zij ook alleen voorgaan in de C.G.K. en niet ook in de Geref. Kerken. Zodat men de toestand zou kunnen krijgen, dat in de morgen een predikant op een der C.G.K. kansels zou staan en 's avonds in een Geref. Kerk, mogelijk in dezelfde stad. Dat wil men ten eenenmale voorkomen.

Het heeft mij wel getroffen, dat in de beslissing van de C.G.K. alleen gesproken wordt over de dienst des Woords en met geen enkel woord over de dienst der Sacramenten. Mag men dan geen doop of avondmaal bedienen? Zou dat wat te ver gaan? Of ben ik mis in het trekken van deze conclusie en houdt het bovenstaande besluit ook de dienst der sacramenten in? Zo ja, laat men dan goed weten, dat menige predikant dat te dopen kind zal beschouwen als reeds wedergeboren en in Christus geheiligd (in de Kuyperiaanse zin). Trouwens de dienst des Woords door zulk 'n predikant kan ook 'n gevaarlijk „spel” zijn. Men zij op zijn hoede en houde de wacht bij en op de muren van Sion. Ik wil eerlijk zijn: ik ben hierop allerm minst gerust. De historie van de laatste jaren heeft dat nu wel aangewezen. De C.G.K. gaan langzaam, maar zeker een kant uit, waarvoor onze vaders zo gewaarschuwd hebben op grond van Schrift en belijdenis (Wisse, van Ling, v.d. Schuit,

de Bruin; Lengkeek, Wisse en zo velen meer). Wordt naar hun stem nog wel geuisterd? Nog niet zo lang geleden las ik in De Wachter (Hollands blad, dat om de andere week verschijnt in de C.R.C.) b.v. het volgende: Ds. Kuyverhoven, de tegenwoordige editor van The Banner (Engels weekblad in de C.R.C.) dan schreef: „'t Is waar, dat de meesten van ons niet zo'n erg diepgaande bekering nodig hebben, om het zo maar eens te zeggen (Dat klinkt wel een beetje onbijbels maar we bedoelen het goed). Mensen die zonder God of gebod geleefd hebben moeten hun heilloze weg verlaten en een geheel nieuwe weg leren bewandelen. Maar de meesten van ons, Wachterlezers, hebben altijd in het Genadeverbond geleefd; bekeren is geen zaak van omkeren, maar van verder gaan”.

Wilt u een sterker en duidelijker voorbeeld hebben van onschriftuurlijke, onconfessionele lering? Deze dingen komen in de prediking naar voren. Natuurlijk. En ik heb hier, zo zegt mogelijk menigeen, maar met een enkel op zich zelf staand feit te doen, je mag niet alles en iedereen over ene kam scheren. Ik ben het daarmee van harte eens. Toch blijf ik beweren, dat bovenstaand citaat uit De Wachter duidelijk typeert wat ik durf te zeggen de algemene gedachte te zijn in de C.R.C. We hebben hier te doen met een symptoom, dat voor zichzelf spreekt. Zoals boven al gezegd: dergelijke prediking kunt u de een of andere keer op uw kansel verwachten. Misschien niet zo sterk uitgedrukt, maar wie oren aan zijn hoofd heeft zal het kunnen constateren. Of ik zeg nog veel liever: wie zelf door genade geen vreemdeling is van het leven Gods, dus ook van de bekering, weet wel beter dan Ds. Kuyverhoven hoe de zaken staan. Dat de Schrift ons heel wat anders leert. Of ik een kind van de wereld ben of een kind van het verbond, principieel maakt het geen verschil. Ook het kind des Verbonds moet bekeerd worden in de zin van radikaal omgekeerd van de wereld naar de Heere. Allen, ook de verbondskinderen, hebben de levende God, hun Maker, verlaten.

Ontegenzeggelijk heeft Ds. den Butter, onze afgevaardigde naar de Synode, daarop gewezen. En op veel meer zaken. Maar zijn stem was als een roepende in de woestijn. Hoewel ik er zelf niet bij geweest ben (ik ben er vroegere jaren verschillende malen geweest), kan ik mij toch best voorstellen hoe het zo al gegaan is op de Synode. Natuurlijk heeft men naar Ds. den Butter geluisterd. Maar de meerderheid was al lang van plan heel anders te stemmen dan hij aanraaide. Men heeft al enige jaren op de Synode (de meerderheid) uitgezien naar dit moment: meer en betere gemeenschap met de C.R.C. En ik moet eerlijk zijn, het „staat” voor een kerk als de C.G.K. ook veel beter om gemeenschap te hebben met een grote kerk dan met zo'n klein armzalig groepje als het onze, dat zich Free Reformed Church noemt. Het kan nauwelijks een kerk genoemd worden!

Als bewijs, dat de C.R.C. toch nog wel echt confessioneel wil zijn zou, zoals sommigen (mogelijk heel velen) beweren blijken uit het feit dat de jongste Synode het gravamen van Dr. Boer heeft afgewezen. Dr. Boer wilde n.l. niet weten van een verwerping, zoals die geleerd wordt in de Artikelen tegen de Remonstranten. Hij diende zijn bezwaren in bij de Synode, maar zij werden niet acceptabel geacht. Dr. Boer was met zijn zienswijze op het verkeerde pad. Prof. van Genderen heeft dit een bewijs van confessionele trouw geacht. Hetzelfde kan gezegd van Prof. van 't Spijker en van Ds. J.H. Velema. We kunnen inderdaad blij zijn met een dergelijke gang van zaken. Maar er is veel meer aan de hand, ook voor zover Schrift en belijdenis aangaan, dan de kwestie Dr. Boer! Naar mijn mening is in de C.R.C., de kwestie van de autoriteit van de Schrift in het geding. Daar ligt de diepe ondergrond. Van allerlei moeilijkheden en scherpe verschillen van mening zowel wat de meer dogmatische (leerstellige) als de ethische kwesties aangaat.

Ik wil op sommige zaken hier de aandacht vestigen. Op de Synode van 1972 (C.R.C.) is het z.g.n. rapport 44 aangenomen. Dat rapport handelt over The nature and extent of Biblical authority. Volgens the Acta de Synode submitted this report to the churches as providing guidelines for our understanding and further discussion of the nature and extent of biblical authority.

Ik kan op dit brede rapport natuurlijk hier in deze artikelen niet ingaan. Alleen meen ik wel te moeten zeggen, dat dit rapport alles behalve met algemene stemmen is ontvangen als inderdaad Schriftuurlijk en naar de Confessie. Ik zelf betwijfel het ook. Of laat ik het sterker zeggen: ik geloof niet, dat het naar Schrift en belijdenis is. Ik ben eerder van mening, dat het de deur open heeft gezet voor meer en intensiever kritiek op Gods Woord.

Dat is ook de opinie van Outlook, het blad uitgegeven door de „bezwaarden” in de C.R.C., de Reformed Fellowship. Een conservatieve (in de gunstige zin) groep in de C.R.C., die zich met hand en tand verzet tegen de Progressieve groep in die kerk.

Ik haal hier aan wat Dr. Leonard Greenway, een bekend en hogelijk gerespecteerd figuur in de C.R.C., nu een geëmeriteerd predikant, schreef in Outlook (Nov. 1975): „as I now view the matter, the crucial issue is the nature and extent of Biblical authority in the light of Report 1944, that was adopted by the Synod of 1972. Notice, I have italicized the word „now” and that carries a confession on my part. The confession is this: when report 44 initially was under discussion in our Church, I was not alarmed by it as I am now. Perhaps I was not alert an discerning as some brothers ministers and others who flashed the red light soon after the Report appeared. Or perhaps, I was too deferential to the distinguished members of the committee who prepared the Report with obvious painstaking efforts to be thorough.

I have a different stance now. Belatedly I am coming to see Report 44 as a dangerous (underlining from me. T) framework within which liberties can be taken with the Bible which formerly were not tolerated by us. I fear that the Report fosters an attitude which allows one to say that the authors of the books of the Bible conceivably on occasion could have been under influences that were in succesful competition with the supervision of the Holy Spirit.

I want to do more thinking about the matter before I become more specific; but as of now, my fear is that if we don't watch out, we are going to have a split in the Christian Reformed Church, and the split will be occasioned by current trends in the discussion of Biblical authority. The crack is already visible.

Let me add this postscript: is it not significant that within the decade or two during which we had the discussion that eventually preduced Report 1944, the Christian Reformed Church appears to have passed its peak and to have gone into spiritual and ecclesiastical decline?”

Wordt vervolgd.

Tamminga.

N.B. Zondag 20 september j.l. ging de echtgenote van Ds. Tamminga de eeuwige rust in. We hebben haar telkens weer ontmoet als we naar onze kinderen in Canada waren. Dit voorjaar is ze nog met haar man in ons land geweest. Ze was al ziek toen ze teruggingen naar hun nieuwe vaderland. Al jaren geleden verlangde ze ontbonden en met Christus te zijn. Mijn schoonzoon, die de familie Tamminga kent, schrijft: Zij heeft daar naar uitgezien en heeft nog veel moeten lijden. Maar wat een voorrecht, dat ze voorbereid was, ook een troost voor haar man en familie. Woensdag wordt ze begraven in Mitchell vanuit onze kerk in Hamilton. De Heere moge onze vriend en broeder en de Zijnen sterken.

B.

Zie ook de overlijdens-advertentie, die zojuist binnenkwam.

Bevestiging en intrede van Ds. A. Baars in Dundas

Deze hadden in één dienst plaats op vrijdag 18 september j.l. Ds. P. den Butter van Hamilton leidde de bevestiging. Hij sprak over Handelingen 10 : 33b. Daarin gaat het over Cornelius, die met zijn gezin een beroep uitbracht op Petrus. De Heere zond Petrus naar Caesarea om daar Zijn Woord te brengen. De vraag aan ons is: Waarom heeft u Ds. Baars beroepen en wat verwacht u van hem? Als het goed is moet uw antwoord zijn zoals onze tekst zegt: „om te horen al hetgeen u van God bevolen is”. God Zelf geeft Zijn Woord aan Zijn knechten: Jezus Christus en Dien gekruisigd.

Na de bevestiging deed Ds. Baars zijn intrede. Hij nam zijn tekst uit het vervolg, Handelingen 10 : 42 en 43. Hij ging door op de vraag: „waarom heeft u mij geroepen?” Petrus preekte op verzoek van Cornelius. De Heere had alle hindernissen weggenomen en nu mocht Petrus aan deze mensen Gods Woord brengen. Jezus Christus verkondigde hij en in onze tekst kunnen we zien, dat hij Hem predikte als Rechter en als Zaligmaker. Hij is door God verordineerd als Rechter over een ieder van ons. Wat zult gij zeggen, als Hij u zal richten, als die dag komt voor u? Waarom moet een schepsel, een mens, zulke vreselijke dingen zeggen aan zijn medemensen? Opdat de goddeloze zijn weg verlate en de ongerechte man zijn gedachten en hij zich bekere tot de Heere. Laat u dan met God verzoenen. Hoe? Is dat uw vraag? Staat u schuldig en veroordeeld? Hij is Rechter en Hij is Zaligmaker. Hij kent uw noden, Hij verlost de noodruchtige. Hij laat nog prediken

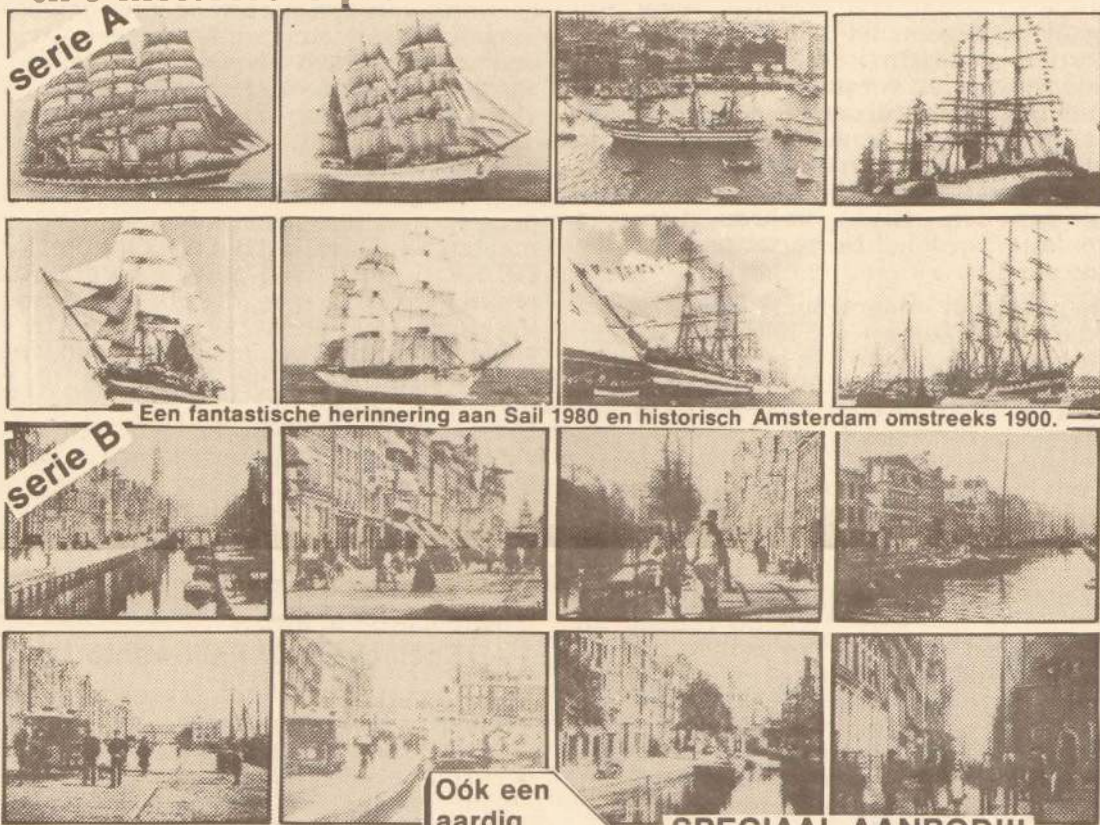
door Zijn knechten, dat er vergeving der zonden is. Hoort u Zijn boodschap? Niet als u in de zonde leeft. Hoort u het, schuldig volk? Er is verlossing der zonden. Door Christus, Die Zijn bloed gegeven heeft. Hij is gewillig om zalig te maken. Moge de Heere mij sterkte en genade geven om Hem aan u te prediken, de Zaligmaker. Het is de Heilige Geest, Die toepast, vs. 44. Hij roept het toe aan allen die noodruchtig en ellendig zijn: komt tot Mij allen die vermoeid en belast zijt, Ik zal u rust geven. Hij geeft Zijn Geest aan noodruchtigen en Hij opent de ogen der ellendigen. Kent u Hem als uw Zaligmaker? Dan hoeft u ook niet te vrezen, want eens zal Hij als Bruidegom u als Zijn bruid tot Zich nemen. Amen.

Welzalig, die Gij hebt verkoren.....

Dundas ontving weer een eigen herder en leraar, die voor het eerst als eigen predikant de zegen uitsprak: De Heere zegene u en Hij behoeft u..... Er was blijdschap dat de

16 PRACHTIGE REPRODUKTIES

8 van de indrukwekkendste zeilschepen van SAIL 1980 en 8 historische prenten van Amsterdam omstreeks 1900

Waarom doen wij dit?

Bent u ook een van die velen, die genieten van die indrukwekkende stoere zeilschepen en Amsterdamse stadsgezichten uit vervlogen jaren? Zo ja, dan stellen wij u in de gelegenheid te profiteren van een prachtige aanbieding.

Wij lieten twee series van 8 foto's reproducen op het formaat 30x40cm.

Serie A - zowel op volle zee als in de haven van Amsterdam.
U.S.S.R. "Krusenstern"
Italië "Amerigo Vespucci"
Polen "Dar Pomorza"
Duitsland "Gorch Fock II"

Serie B - Amsterdam
Rokin 1890
Damrak 1897
Nieuwe Zijds 1860
Damrak 1902
Noordermarkt 1890
Lijnbaansgracht 1899
Rozengracht 1870
Overtoom 1903

Hoe bestelt U?

Vul de bon in en stuur die in een envelop (met postzegel) met uw betaling naar:

JANSSEN PRINTS
POSTBUS 2007
1180 EA AMSTELVEEN

Geef wel op de bon aan welke serie(s) U wilt ontvangen. Uw betaling kan in de vorm van een giro-betaalkaart, een bankcheque of Eurocheque. U ontvangt Uw bestelling binnen 4 weken na betaling

Nóg gemakkelijker bestellen.

kunt U door overschrijving van het bedrag op postgiro 3441334 of op bankrekening nr 94.92.27.293 van de Centrubank, van Baerlestr. 87 Amsterdam, tgv Janssen Prints, onder vermelding van "Prenten" (met serie letter(s))

Wanneer U op deze wijze bestelt hoeft U de bon niet op te sturen, dat scheelt U een postzegel

Oók een aardig cadeau-idee!

SPECIAAL AANBOD!!!

U betaalt slechts f13,90 per serie van 8 stuks (+f2,10 verzendkosten)

Wilt U ze ingelijst ontvangen?

Wanneer u gebruik maakt van onze inlijsts-service, betaalt u slechts f110,- (incl. verzendkosten) per serie van 8 reproducties kant en klaar ingeraamd in praktische en mooie wissellijsten (30x40cm) met ontspiegeld acryl-glas.

BESTELBON

Ja, stuur mij:

☐ 8 reproducties NIET ingelijst, serie A ☐ serie B ☐
Ik sluit hierbij een bankcheque, girobetaalkaart of Eurocheque in ter waarde van f16,- per serie. Bij bestelling van beide series f32,- (incl. verzendkosten) overmaken.

☐ 8 reproducties WEL ingelijst serie A ☐ serie B ☐
Ik profiteer van uw kant en klaar aanbod tegen de voordeelprijs van f110,- (incl. verzendkosten) per serie. Ik sluit een girobetaalkaart, een bankcheque of een Eurocheque in ter waarde van f110,- (incl. verzendkosten) per serie. Bij bestelling van serie A en B ingelijst 2x f110,- is f220,- overmaken. (hokje van Uw keuze(s) aankruisen)

Naam

Adres

Postcode/Plaats.....

Stuur de bon in een envelop MET POSTZEGEL aan: Janssen Prints, Postbus 2007, 1180 EA Amstelveen

ZO IS ER DAN NU GEEN VERDOEMENIS VOOR
DEGENEN DIE IN CHRISTUS JEZUS ZIJN.....
ROMEINEN 8 : 1a.

Op 20 september nam de Heere tot Zich in de eeuwige rust de Zijnen voorbereid, onze geliefde vrouw, moeder, groot- en overgrootmoeder

Geertje Tamminga - Salverda

op de leeftijd van 71 jaar.

J. Tamminga, V.D.M.,
Burlington, Ontario.

Johan en Corrie Tamminga,
Burlington, Ontario.

Hennie en Jannes Brink,
Ethel, Ontario.

Jeanette en Peter Schouls,
Edmonton, Alberta.

Margaret en Carl Schouls,
Mitchell, Ontario.

14 kleinkinderen en 4 achterkleinkinderen.

1324 Rosseau Place,
Burlington, Ontario.
Canada L7P 3N2.

Heere een dienaar heeft willen zenden. Dat was ook Ds. Baars tot troost geweest bij het scheiden. De Heere Zelf heeft hem gezonden. Daar mocht hij de vrede van smaken in eigen hart.

Het was een goede avond voor de gemeente van Dundas en voor vele vrienden en meelevenenden.

Het bovenstaande verslag kreeg ik van mijn schoonzoon Mr. M. Sommer, waarvoor ik hem vriendelijk dank zeg.

B.

**Voor de jeugd
Het Zonnekind 18**

Beste jongelui!

„En de Engel des HEEREN zeide tot hem: Waarom vraagt gij dus naar Mijn naam? Die is toch Wonderlijk. Toen nam Manoah een geitenbokje en het spijsoffer en offerde het op de rotssteen de HEERE.”

Richt. 13 : 18, 19a.

Manoah had naar de naam gevraagd van Hem die tot hem sprak. Hij wil weten met Wie hij te doen heeft. En dan zegt een naam ontzagelijk veel.

De vraag naar de naam van Hem die aan Manoah en zijn vrouw zulk een rijke belofte heeft gegeven is maar niet een zaak van enkel nieuwsgierigheid.

Dat is een zaak die ook veel voorkomt. Men is nieuwsgierig. Men heeft een begeerte naar nieuws. Men wil wat weten om anderen te kunnen vertellen. Niet zelden om dan zelf er ook weer wat mee te worden.

Zo komt het ook onder diegenen voor die onder Gods kinderen gaarne verkeren. Men luistert dan naar de gesprekken die worden gevoerd. Men hoort graag verhalen vertellen van degenen die ontmoetingen met de Heere kennen in hun leven. Men verzamelt deze, men krijgt een zak vol. En men kan dan op een volgend gezelschap ook wat vertellen. Men zegt dan in geuren en kleuren wat men van deze en gene gehoord heeft. Dat zijn dan de vruchten van de nieuws-gierigheid. Ik wil niet zeggen dat hetgeen men gehoord heeft verkeerd is. Ik wil ook niet zeggen dat men verkeerd doet wanneer men het dóór vertelt. Alleen wanneer het beleving van een ander is, terwijl men er zelf geen deel aan heeft is het natuurlijk maar een arme zaak. Want met de „bevinding” van een ander kan niemand de reis naar de eeuwigheid maken, en zeker niet als men denkt daarmee ook nog wat te zijn. Het moet altijd een persoonlijke zaak zijn. En dat was het gelukkig bij Manoah en zijn vrouw.

Het was dus geen loutere nieuwsgierigheid die Manoah deed vragen naar de naam van de „Man Gods” die met hen sprak. Het was veeleer „heilbegerigheid”. En dat is heel iets anders dan „nieuwsgierigheid”. Heilbegerigheid geeft te kennen een begeerte naar heil, naar verlossing, redding. Dat stond hier op de achtergrond. Want Manoah en zijn vrouw behoorden tot het volk dat in nood zich bevond. Zij moesten gered worden. En de verlossing was hen beloofd, door het kind dat uit hen geboren zou worden. En daarom-

trent waren zij maar graag „goed zeker”. Vandaar de vraag naar de naam van Hem die met hen sprak.

Tussen haakjes, ik hoop dat mijn lezers dit begrijpen dat er een groot verschil is tussen nieuwsgierigheid en heilbegerigheid en dat het laatste hun deel zal mogen zijn. Want alleen heilbegerige harten worden door de Heere met heil bedeed.

Dat komt ook openbaar in het vervolg van deze heilsgeschiedenis. Want de Engel des HEEREN zeide tot hem: Waarom vraagt gij dus naar Mijn naam? Die is toch Wonderlijk. Het antwoord dat Manoah krijgt is ook wonderlijk. Want de naam van de Engel des HEEREN is geen gewone naam. Wij hebben allemaal namen, die weinig of niets te betekenen hebben. O zeker, ik zou daarover wel heel wonderlijke verhalen kunnen schrijven, maar dat laat ik nu maar achterwege. Als de Engel des HEEREN zegt: Mijn naam is Wonderlijk, dan hebben wij hier met een verberging en een openbaring tegelijk te doen.

Wonderlijk! Het wil zeggen: Mijn naam is onuitsprekelijk. Hij is ten diepste niet te verklaren, niet weer te geven. Want het is bij God zo, dat de Naam het Wezen uitdrukt. Dat wil zeggen: De namen van God geven te kennen wie God is. Ieder die geen vreemdeling in het Woord van God is, en met vrucht de katechisatie heeft gevolgd of nog volgt, die weet dat aan het Wezen Gods in de bijbel veel namen gegeven worden. En al die Namen, die op zichzelf ook al weer onuitsprekelijk rijk aan inhoud zijn, geven met elkander nog niet te kennen, wie en wat nu eigenlijk God is. Zij geven allen slechts gedeeltelijk weer, wat er mee gezegd wordt. Hij geldt dat God groot is en door ons mensen nooit begrepen kan worden. Wonderlijk!

In Spr. 30 : 4 staat: „Wie is ten hemel opgeklommen, en nedergedaald? Wie heeft de wind in Zijn vuisten verzameld? Wie heeft de wateren in een kleed gehouden? Wie heeft de einden der aarde gesteld? Hoe is zijn Naam en de Naam Zijns Zoons, zo gij het weet? Zijn Naam is Wonderlijk, onuitsprekelijk.

Doch er zit in deze mededeling ook een openbaring. Want het is een eigennaam. In Jes. 9 : 5 staat: „En men noemt Zijn naam: Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst.” In de Staten Vertaling komt de naam Wonderlijk als een zelfstandig naamwoord voor, terwijl men er in de nieuwe vertaling een bijvoegelijk naamwoord van heeft gemaakt. Want daarin staat het weergegeven als „Wonderbare Raadsman.” Het is natuurlijk waar dat Hij als Raadsman ook wonderlijk is. Toch gaat er door deze vertaling iets van de rijkdom van die Naam verloren. Want als het als een eigen naam wordt gelezen, dan wil het zeggen dat Hij Wonderlijk heet, omdat Hij in Zijn Wezen, maar ook in al Zijn doen Wonderlijk is. Van iemand die zo heet omdat Hij zo is, kan men wonderen verwachten. Dat zijn dingen die het kloekst begrip te boven gaan. Zaken die met het mensverstand niet te verklaren zijn, die men alleen maar bewonderen kan. Dit wordt zo rijk, juist als men aan het verlossingswerk denkt van Hem die met deze Naam ons wordt bekend gemaakt.

Het is toch wonderlijk, onbegrijpelijk dat Hij in de eeuwigheid Zich al gepresenteerd heeft om de Verlossing van gevallen mensen tot stand te brengen en dan op een zodanige wijze dat nu een zondaar uit genade verlost kan worden, zonder dat God er schade bij behoeft te lijden. Daarom is Hij in de tijd gekomen, verschenen in menselijke gedaante aan Manoah en verschenen in het vlees in de volheid des tijds, om met ene offerande een volkomen genoegdoening te weeg te brengen. Het is al wonderlijk dat God nu terwille van Zijn Zoon en Zijn werk in een verzoende betrekking met een door eigen schuld verloren zoon leven kan. Die hier verstand van zaken heeft, zegt: „Als ik dit wonder vatten wil, staat mijn verstand vol eerbied stil”.

Ik hoop niet dat onze jonge vrienden dit ouderwets zullen vinden. Want als het jullie zo in de oren zou klinken, omdat je dit weinig of niet meer hoort dan zit hem dat niet in de uitdrukking als zodanig, maar in het feit dat de zaak die er door weergegeven wordt, zo weinig gevonden wordt. Het wezen van het geestelijke leven kenmerkt zich door „verwondering”.

Zijn naam is Wonderlijk en Zijn doen ook. 't Is de HEERE, Die wonderen werkt.....

Al was dit wonderlijke antwoord voor Manoah nog erg wonderlijk, toch begon het bij hem enigszins te lichten, dat hij met iemand te doen had, die meer was dan een gewoon mens. Hij vraagt geen nadere verklaring. Het geloof neemt het „onbegrepene” aan. Verstaan jullie dat ook?

„Toen nam Manoah een geitenbokje en het spijsoffer en offerde het op de rotssteen den HEERE.” Het laat zich denken dat Manoah na deze openbaring van de Engel des HEEREN naar huis is gegaan, om een geitenbokje te halen en al datgene wat nodig was voor een spijsoffer. Het offer dat hij wilde brengen moet gezien worden als een dankoffer. Het was een offer dat gans verteerd moest worden. Toen hij met al hetgeen voor de offerande nodig was, terug kwam heeft hij het op de rotssteen de HEERE geofferd.

Heel deze heilige handeling staat erg kort beschreven, en dat doet natuurlijk allerhande vragen stellen. Laten wij het echter niet moeilijker maken dan het is. We moeten het ons heel eenvoudig zo voorstellen. Het land Kanaän is een land van bergen en van dalen. Daar is daar in de buurt een rotspunt of een steenklip geweest, die als altaar heeft gediend. Het is de gave die het altaar heiligt. Hoe de offerande verder heeft plaats gehad, daar is ook verschil van mening over. Er zijn er die denken dat Manoah het offer op de rots gelegd heeft en dat de Engel des HEEREN het offer aangestoken heeft. Ik geloof dat de meest eenvoudigste lezing de beste is. Manoah heeft dit offer zelf aangestoken. „Hij offerde het op de rotssteen den HEERE”. Het woord „offeren” houdt de hele handeling in. Hij deed dit in gehoorzaamheid des geloofs. Want de Engel des HEEREN had gezegd: „En indien gij een brandoffer zult doen, dan zult gij dit de HEERE offeren”, vs. 16. Hij deed dus wat de Engel des HEEREN, de man Gods gezegd had. Hij was niet alleen een hoorder des Woords, maar ook een dader! En dat laatste daar komt het op aan. Veel mensen zijn alleen maar hoorders des Woords en geen daders. Zij horen wel wat Gods knechten zeggen, zij horen wel wat de HEERE in Zijn Woord zegt, maar zij doen het niet. En dat is verschrikkelijk. Denkt daar nu eens over na, en vraag je af, of je mogelijk ook zo iemand bent.

Met vriendelijke groeten,

Ds. H.C. v.d. Ent.

Woord en Daad bouwt leprozenkolonie in India

Naar schatting van de Wereld Gezondheids Organisatie lijden zo'n 15 tot 20 miljoen mensen aan lepra. Vooral in India is deze

Bejaardencentrum

„NEBO”,

uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in de Partikuliere Synode Zuid-West, Hoofdlan 1, 3332 RD Zwijndrecht.

In de keuken van ons verzorgingstehuis is nog steeds een plaats vrij voor een

Hoofd keuken

Dagelijks worden ongeveer 130 warme maaltijden bereid.

Verwacht wordt dat hij/zij in staat is de verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in de keuken te dragen.

Gedacht wordt aan iemand met minimaal het diploma instellingskok, dieetkok en ervaring in grootkeuken.

Gegadigden dienen lid te zijn van de Gereformeerde Gemeenten of hiermee kerkelijk verwant.

De salariëring geschiedt volgens de C.A.O. voor bejaardentehuizen.

Uw sollicitatiebrief met uitvoerige gegevens en opgave van referentieadressen kunt u binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie zenden naar de direktie, mej. J.G.H. Tjissen.

Voor inlichtingen kunt u de direktie telefonisch bereiken tijdens kantooruren op nummer 078 - 124288.

ziekte zeer verspreid. Hier leven ca. 6 miljoen leprozen.

Vaak ten onrechte wordt voor lepra het woord melaatsheid gebruikt.

In 1873 ontdekte de Noor Hansen, dat lepra veroorzaakt wordt door een staafvormige bacterie. De ziekte is veelal te genezen, waarbij vooral de nieuwe middelen lamprene en rifampicine uitstekend helpen.

Maar door onkunde en gebrek aan geldmiddelen om de benodigde medicijnen aan te schaffen komen velen niet aan genezing toe. Bij de bestrijding van lepra is de preventieve zorg van groot belang. Een vroegtijdige behandeling kan veel leed voorkomen.

Is dit niet het geval, dan zijn de gevolgen vaak verschrikkelijk. Door het afsterven van de zenuwuiteinden in handen en voeten vallen

vingers en tenen af. Goed zittende schoenen, kosten f 10,- per paar, zijn dus van groot belang om de voeten te beschermen.

Voor patiënten die genezen is de nazorg een eerste vereiste. Hen te leren leven met hun handicap en te zorgen voor aangepaste arbeid.

In Hyderabad (India) bouwt Woord en Daad een kolonie waar 400 leprozen de nodige verzorging en begeleiding kunnen ontvangen.

Daar is binnenkort gelegenheid om met moderne geneesmethoden de patiënten te helpen. Om met training hen dusdanig te vormen, dat aangepaste arbeid weer mogelijk is.

De bouw van deze kolonie vergt grote financiële offers. Er moet o.a. worden

voorzien in: waterbronnen, watertanks, kliniek, school/kapel, revalidatiecentrum, huizen voor 150 gezinnen à f 1.500,- per huis, enz., enz. De opzet van het gehele project vergt een bedrag van f 570.000,-, waarvan reeds f 430.000,- binnen is. Zoals meestal wegen echter de laatste loodjes vaak het zwaarst. En ook de nog resterende f 140.000,- zijn voor deze groep leprozen van levensbelang.

Het meest belangrijke element voor deze groep leprozen is wel, dat ze nu elke dag met Gods Woord in aanraking komen. Moge om deze en voornoemde reden onze steun, maar vooral ons gebed, voor deze leprozen niet achterwege blijven.

Stichting Reformatorische Hulpaktie
'WOORD EN DAAD'
Giro 3020900.

Leprozen helpen? Natuurlijk!

India telt vele duizenden leprozen. Velen worden door familie en vrienden verstoten. Zij moeten bedelend aan de kost komen. Vaak lopend op gewonde voeten.

Woord en Daad bouwt voor een aantal van hen een nieuwe kolonie. Voor medische behandeling en revalidatie.

Wilt u ook meebouwen?
Een eenvoudige woning kost f 1.500,-.
Een paar schoenen f 10,-.

Giro 3020900
met vermelding van Lepra.

U kunt in India of in een ander land ook een kind financieel adopteren.
Kosten f 35,- per maand.

Inl. alg.: Stichting Ref. Hulpaktie
Woord en Daad, Postbus 560
4200 AN Gorinchem
t.a.v. dhr. I. 't Lam. Tel. 01830 - 32550.

Inl. fin. adoptie:
dhr. J. Slot, Rembrandt-
laan 10, 3941 CH Doorn.

ZENUWACHTIG ?

Geheel plantaardige Zenuwtabletjes ! Werken rustgevend en ontspannend. Kuur voor een maand f 15,-

Tevens uit voorraad leverbaar meer dan 40 kruidenmengsels, o.a. Migraine, Maag, Maag-zweer, Niersteen, Reumatiek, Gewrichts-reumatiek, Slapeloosheid, Vermagering. Kuur voor een maand f 12,50

DROGISTERIJ SIKKING

Barrevoetstraat 5,
2011 WL Haarlem.
Tel. 023 - 312882, b.g.g. 023
324606. Postgiro 190609.

PLAATS UW FAMILIE BERICHTEN IN BEWAAR HET PAND

□ „Repos Ailleurs” te Driebergen, RUSTOORD voor eenzamen, herstellen, oververmoeiden en zij die, binnen eigen kring, er eens uit willen of moeten. Houdt u Gods Dag in ere en bent u afkerig van t.v. e.d., belt u dan eens 03438 - 12466.

vakantiecentrum de VERRASSING op TEXEL

heeft er een aangrenzend pand bij. Komt u het ook uitproberen? Volledig pension, verwarmde kamers, prijs slechts f. 42.50 p.p.p.d. Al 26 jaar het adres voor pension, sta-caravans en bungalows. Neem vrijblijvend even contact op. Tel 02223 - 661 of 391.

LET OP !!!

Door directe import van de wereldberoemde RODGERS ORGELS enorme prijsverlagingen.

IMPORTEUR VAN RODGERS ORGELS

Dealer van: ★ JOHANNES ★ hoge inruil
★ VISCOUNT ★ landelijke service
★ OMEGAN ★ franco thuis door heel Nederland
★ e.a. merken

Deze orgels kunt u beluisteren en bescapen in onze showroom.

Reeds een JOHANNUS orgel vanaf f 8300,- (Inkl. electr. nagalm)

nie. deijl Orgels
Voorstr. 89 - 4132 AP Vianen
Telefoon 03473 - 6170

4e bericht

aan de Ouders van de leerlingen

van scholen, aangesloten bij de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs

Honderden rappe handen zijn wekenlang in de weer geweest om ervoor zorg te dragen dat u, ouders, ieder persoonlijk een brief met uitvoerige informatie over onze landelijke schoolbegeleidingsdienst zou ontvangen.

Hebt u de brief ontvangen? En ook gelezen?

Wilt u dan deze week nog het formulier dat u erbij hebt gekregen ingevuld mee teruggeven in de antwoordvelop of zelf even aanreiken? Als iedereen vlot meewerkt, scheelt dat een heleboel werk voor onze jufs, meesters en schoolhoofden. En natuurlijk ook voor alle medewerkers van het bureau, die nog bergen werk moeten verzetten. Bij voorbaat hartelijk dank.

Stichting Begeleidingscentrum

Gereformeerd Schoolonderwijs

In onze vorige publicatie schreven we al: wie nog vragen heeft of er meer van wil weten, kan gerust contact opnemen met het hoofd van de school danwel met het bureau van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs, De Spiegel 15, 3341 CA H.I. Ambacht, tel. 01858-7788. Uw belangstelling en medeleven worden op hoge prijs gesteld.